

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж4 212/24
22.10.2025. године
Београд

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Јасмине Вуковљак Јовановић и Драгане Марчетић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Јакшић, адвокат из Београда, Костолачка 15, против туженог Udruženje See Cult, Београд, 27. марта 26/13, чији је пуномоћник Даница Радивојевић, адвокат из Београда, Томе Максимовића 7, ради утврђења, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П4 131/23 од 27.05.2024. године, у седници већа одржаној 22.10.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П4 131/23 од 27.05.2024. године у ставу другом и трећем изреке и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду, на поновно суђење у том делу.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 131/23 од 27.05.2024. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужени повредио ауторска права тужиоца, тако што је ...године два пута неовлашћено јавно саопштио ауторско дело на интернет сајту www.seecult.org и два пута јавно саопштио ауторско дело без назначења имена или псеудонима аутора - фотографију "...” и 16.12.2014. године два пута неовлашћено јавно саопштио ауторско дело на интернет сајту www.seecult.org и два пута јавно саопштио ауторско дело без назначења имена или псеудонима аутора - фотографију "...”.

Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да садржај пресуде којом се утврђује повреда ауторских права тужиоца објави на интернет сајту www.seecult.org.

Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу побијајући је у

ставу другом и трећем изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је одговорио на жалбу тужиоца.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама законских овлашћења из члана 386 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца основана.

У поступку пред првостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП, на које Апелациони суд пази по службеној дужности.

Према образложењу побијане пресуде, из исказа тужиоца произилази да је тужилац аутор фотографија „...“ и „...“, да је фотографија „...“ објављена ... године на сајту туженог, два пута без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора, док је фотографија „...“ објављена ... године, а тужилац је за објаву сазнао 2023. године приликом претраге интерента. Са туженим није био у пословном односу, нити му је дао сагласност за објављивање фотографија. Предметне фотографије рађене су за Туристичку организацију ...

Полазећи од чињенице да је тужени у одговору на тужбу признао тужбени захтев у ставу првом петитума, првостепени суд је применом члана 348 ЗПП, а имајући у виду да је реч о захтеву којим странке могу слободно да располажу како је прописано чланом 3 ЗПП, усвојио тужби захтев и утврдио повреду ауторског права тужиоца. Првостепени суд је применом одредбе члана 376 ЗОО оценио као основан приговор застарелости потраживања налазећи да захтев тужиоца да се садржај пресуде којом се утврђује повреда ауторских права тужиоца објави на интернет сајту туженог представља вид накнаде нематеријалне штете, због чега је такав захтев тужиоца одбио као неоснован.

Основано тужилац оспорава побијану одлуку којом је одбијен његов захтев за објављивање садржаја пресуде којом је утврђена повреда ауторског права јер је суд доношењем такве одлуке неправилно применио материјално право, на чију правилну примену другостепени суд пази по службеној дужности.

Наиме, одредбом члана 205 став 1 Закона о ауторском и сродним правима прописано је да носилац ауторског права може, у случају повреде или озбиљне претње повредом ауторског и сродних права, захтевати од суда предузимање различитих мера заштите, међу којима и објављивање пресуде на трошак туженог (205 ства 1 тачка 6). Сврха објављивања пресуде којом је утврђена повреда права јесте давање публицитета учињеној повреди права, којим се са једне стране превентивно делује у односу на лице које је већ извршило повреду, као и трећа лица, а са друге стране пружа се сатисфакција носиоцу права.

Предмет захтева тужиоца је утврђивање повреде ауторског права и у вези са тим захтев за објављивање пресуде о трошку туженог. У конкретном случају, утврђено је да

наведене фотографије тужиоца представљају његово ауторско дело и да је тужени објавио фотографије без назначења имена аутора, чиме је супротно одредбама Закона о ауторском и сродним правима повредио ауторско право тужиоца, који је у смислу одредбе члана 205 став 1 тачка 6 Закона о ауторском и сродним правима тражио и објављивање садржаја пресуде.

Првостепени суд је захтев тужиоца да се садржај пресуде којом се утврђује повреда ауторских права тужиоца објави на интернет сајту туженог одбио оцењујући да је исти застарео, полазећи од правног схватања да се на потраживање из члана 205 став 1 тачка 6 Закона о ауторском и сродним правима примењују рокови застарелости из члана 376 Закона о облигационим односима. Међутим, за сада се не може прихватити као правилан закључак првостепеног суда да је потраживање тужиоца застарело, будући да је првостепени суд пропустио да у конкретном случају претходно правилно оцени правну природу захтева тужиоца за објављивање садржаја пресуде који се у оквиру ауторскоправне заштите може истицати, а са тим и оцену приговора застарелости.

Тужилац, као носилац ауторског права, има законско право да захтева објављивање пресуде којом је утврђена повреда његовог права. Објављивање пресуде представља посебан облик сатисфакције јер се њиме омогућава јавно потврђивање одлуке о повреди ауторског права, чиме се аутору пружа морална сатисфакција и доприноси заштити његовог угледа и права у јавности. Право на објављивање пресуде и право на накнаду штете представљају два различита вида судске заштите која аутор може остваривати у случају повреде ауторског права, у складу са одредбама Закона о ауторском и сродним правима.

Дакле, с обзиром на садржину тражене правне заштите у конкретној парници, односно чињеницу да је тужилац поднео тужбу ради утврђивања повреде ауторског права (неовлашћено јавно саопштавање ауторског дела и јавно саопштавање ауторског дела без назначења имена или псеудонима аутора) и у вези са тим заштиту свог ауторског права захтевао и кроз право на објављивање пресуде, са разлогом је у жалби тужиоца оспорава правилност закључка првостепеног суда да је конкретном случају требало применити одредбу члана 376 ЗОО која регулише застарелост потраживања накнаде штете. Наведени недостаци су довели у сумњу разлоге на којима првостепени суд заснива одлуку садржану у ставу другом побијане пресуде.

Из изложених разлога, првостепена пресуда је у ожалбеном делу укинута, а укинута је и одлука о трошковима поступка јер зависи од исхода спора у смислу одредбе члана 165 став 3 Закона о парничном поступку, па је одлука у изреци решења донета применом одредбе члана 392 став 2 Закона о парничном поступку.

У поновном поступку, првостепени суд ће имати у виду примедбе из овог решења, и то да су право на објављивање садржаја пресуде и право на накнаду штете два одвојена права која се тужбом могу захтевати у случају повреде ауторског права сагласно Закону о ауторском и сродним правима, као и то да је тужилац заштиту свог ауторског права захтевао кроз право на објављивање пресуде, којом је утврђена повреда ауторског права, а не кроз право на накнаду штете. Тек пошто поступи на изложен

начин, биће у могућности да правилном применом материјалног права донесе правилну и закониту одлуку, за коју ће навести јасне и потпуне разлоге, како би се њена законитост и правилност могле испитати.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић